

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙНОМУН УОННА ҮЛЭННТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Х а н ы а т
1981 оыл алтынны
ыйтан тахоар

№ 46 (4780)

1976 оыл. Муус устар 15 күнэ
чэппиз

Сынаата
2 хары

1975—1976 сс. общественнай сүөһү кыстыгин алта мыйы түмүгүнүн сүөһү иккистегэр уонна сүөһүгүн үтүгү, эти мыйыны эбээттиктэринин социалистическай кыоталааны ордук үрдүк көрдөрүүтү ситиспит мыйы соххо, отделе- нислар, фермалар коллективтара, бороон көрөр звенолар, маанымсыттар уонна бороон көрөөчүлөр ССКП райкомун бюротун, райсовет исполкомун уонна райсовета преидиу- мул уураахтарынан оройуоннаабы Бочуот Дуоскага та- баарылаллар.

СОВХОЗТАРТАН

Эрилик Эристин аатынан совхоз.

ОТДЕЛЕНИЛАРТАН

Хоптебо отделения (Эрилик Эристин аатынан совхоз).
Хадаар отделения (Эрилик Эристин аатынан совхоз).
Хайахсыт отделения (Эрилик Эристин аатынан совхоз).

ФЕРМАЛАРТАН

«Юбилейнай» ферматын коллектива (Эрилик Эристин аатынан совхоз)—бир фуражный ынахтан 824 кг үтүү ыа- бытын иһин.

Тонгүргэстээх ферматын коллектива (Карл Маркс аатынан совхоз)—бир фуражный ынахтан 679 кг үтүү ыабытын иһин.

Үрүк Нүөл ферматын коллектива (Эрилик Эристин аатынан совхоз)—бир фуражный ынахтан 572 кг үтүү ыабы- тын иһин.

БОРООН КӨРӨР ЗВЕНОЛАРТАН

«Юбилейнай» ферматын маанайгы звено (Карл Маркс аатынан совхоз)—хас бирдин бороон орто эбиллэтин 102,8 кг тирдибитин иһин.

«Юбилейнай» ферматын иккис звено (Карл Маркс ааты- нан совхоз)—хас бирдин бороон орто эбиллэтин 97,1 кг тирдибитин иһин.

Хомустаах ферматын бороон көрөр звено (Субуруускай аатынан совхоз)—хас бирдин бороон орто эбиллэтин 96,8 кг тирдибитин иһин.

ЫАНЫЫСЫТТАРТАН

Кузьмина Агафья Тарасовна (Эрилик Эристин аатынан совхоз)—фуражный ыабын ахсыттан 1442 кг үтүү ыабытын иһин.

Кузьмина Елена Михайловна (Эрилик Эристин аатынан совхоз)—фуражный ыабын ахсыттан 1044 кг үтүү ыабы- тын иһин.

Сергеева Анна Львовна (Субуруускай аатынан совхоз)— фуражный ыабын ахсыттан 990 кг үтүү ыабытын иһин.

БОРООН КӨРӨӨЧҮЛӨРТӨН

Саввин Афанасий Дмитриевич (Карл Маркс аатынан сов- хоз)—хас бирдин бороон 111,3 кг эбиллэрин ситиспитин иһин.

Дорогунова Надежда Иннокентьевна (Субуруускай ааты- нан совхоз)—хас бирдин бороон 109,1 кг эбиллэрин си- тиспитин иһин.

Платонова Вера Егоровна (Субуруускай аатынан совхоз)— хас бирдин бороон 109,1 кг эбиллэрин ситиспитин иһин.

ОЛОХТООХ СОВЕТТАР УЛАХАН СОРУКТАРА

Р. Р. БУРНАШЕВ,
райсовет исполкомун
председателэ.

райсовет исполкома биирээ- битэ. Бу ыгырыны оройуон бары Советтара өйөөбүттэрэ, бөйбөлүгү быһаччы эбээ- тэлиститибэлэри ылыммытара.

Быыл олунуу ый 17 күнү- гэр Саха АССР Верховнай Со- ветын Президиума билиги оро- йуоммут Советтарын баста- ыааннай комиссияларын үлэ- лэрин туһунан боһуруоһу дьүү- лэспитэ. Онуо бастаааннай комиссиялар үлэлэрингэр сорох үчүгэй саадааһыннар баалла- рын сөргө элбэх итэвэстэр туо- ратылла илктэрэ, ордук Су- буруускай аатынан совхоз тер- риториятыгар баар сельсовет- тар тыа хаһаайыстыбатыгар бастаааннай комиссиялар мөлхөтүк үлэлэбүттэрэ ыйы- лыбыта. Верховнай Совет Пре- сидиума оройуон олохтоох Со- веттара бу боһуруоһу анаа- минизэн дьүүллэһэллэрингэр со- рудахтаабыта.

Партия XXV съезин уураа- харын олоххо киллэриниэн си- бээстээн оройуон үлэһиттэрэ онус пятилетка маанайгы сы- лыы бастакы кварталын куһа- бана суохтук түмүктэттилэр. Эти уонна үтүү государстводо атыылдааһын былааннара 120,1 уонна 108,2 бырыһыан толору- лунулар, түүлээги соботуоп- талааһын сорууда үс төгүл кыһарылыына. Сүөһү иккистин бородукталарын валовой оҥо- руу былааннара эмиз туолу- лар. Промышленная предпри- ятиелар, производствений тер- риталар бородуунсууһа ба- тарыы былаанын эмиз толор- дулар. Арай промкомбинат ааспыт сылга мөлхөтүк үлэ- лэбитин охсуутугар былаа- нын толорбоһко хаалла.

Онус пятилетка хаачыстыба уонна нөдүүс пятилетката боу- ларынан оройуон олохтоох Со- веттарын иһингэр улахан сорун- тар тураллар.

Общественнай сүөһү кысты- гын тэрээһиннээхтик түмүктээ- һин—Советтар биир сүрүн ута- лытыллыбат сорукутара. Били- гин ынах төрөөһүнүн үгэнэ, сыл- сыттан төрүүх ылар нэм эмиз тиниэн кэллэ. Онон олохтоох Советтар саага төрүүбү эңирэп- пэкэ ылар уонна тыһынаах ит- тэр дьаһаллары хас ферма, би- ритээдэ ахсын тэрийнэхтээхтэр. Төрөөбүт ынахтары барыларын ыыр, биир да тыһаа- ы, тингэһин подсосна дини ааттаан эмийи ыппат сору- курар. Бу дьаһала сельсовет-

тар исполкомнара, депутаттар иһээтээ кытаанах контуруо- лу олохтуулара иһээ. Кыстыына бороон эбиллэтингэр уонна үт- ыамыгар ылыммыт социали- стическай эбээтэлиститибэлэр туолууларын күннэтэ быһаччы тэрийснэххэ.

Иккисинэн, савсын мыйы са- жалана биир мыйы кыйбат би- ритээ хаалла. Онон бөлөмнөһүн үлэни түргэтэтнэххэ, ордук ула- хан болзонтоһу сизмэни бары өттүнэн ичэйиэн бөлөмнөһингэр, мыйыга туттуулар техника оро- муһунун ситэрингэ, хонну үлэлэ- ригэр аналлаах звенолары сүү- мэрдээһингэр ууруохха.

Үсүнүнэн, бийыл сүөһү аһы- лыгын соботуопкалааһынга эрдэттэн былааннаахтык бөлөм- нөнөхлөһүн сатанар. Оттуур звенолар састааптара хайы- ыа сүүмэрдэһин, салайааччыла- ыа быһаарыллыахтаахтар. Силэ- тээһингэр хас отделение ахсын туспа звено тэриллэхтээх, ыанар ынах баһыгар балтарал- лыы тоһа сиилэһи, сенаһы угас сору- курар.

Төрдүһүнэн, кэтэх ынахтаах ыаллартан үтүү хоннулар былаан бийыл эмиз кэллэ. Сельсовет- тар исполкомнара бу үлэни эр- дэттэн тэрийбэллэрэ наада.

Бэсисинэн, сельскэй Совет- тар иһилиннээһин хааччыһыы боһуруостарынан күннэтэ ды- рынтаннаах тустаахтар. Сибээс отделениеһын, арҕыһын аһы- ыа предприятиһын, маһаһын, баанһын, олох-дьаһах комбин- атын филиалын, эмтир учреж- дение үлэлэрин сельсовет ис- полкома былааннаахтык сала- ыахтаах, куруутун контуруол- луохтаах, хааччылар тэрилтэлэр күннээһин үлэлэрингэр райсовет исполкома олохтообут режимин халбаһа суох тутуһунарыах- таах.

Алтыһынан, Саха АССР Вер- ховнай Советын Президиумун 1976 сыл олунуу ый 17 кү- нүнээһин уурааһын олоххо кил- лэриниэн сибээстээн хас бири- дин Совет тэрийэр-маассабай үлэтин формаларын уонна ыы- маларын күннэтэ тупсаран, ба- ыһтан иһэрэ, маассаны кытта сибээһин салгыы бөһөггөтөрө, ордук бастаааннай комиссия- лар үлэлэрин тупсарара наада.

ССКП XXV съезин түмүктэ- рин, съезд туруорбут сорукута- рын хас биридин сельскэй Со- вет бийэтин сессиятыгар анаа- минизэн дьүүллэһэрэ уонна онон сибээстээн Совет тэрийэр-маас- сабай үлэтин салгыы тупсарара эрийиллэр.

Өйүүн — коммунистическай субуотунньук!

Ударнай үлэни

К ИЗВ. «Укредхозтехника» Оттук мас соботуопкаһыгар уонна ону иһээтээ таһыыт үтүс иһин, 20 трактор үлэлээтэ. Түбөдө баанһык тутуһулар, Улатин Куолэ зарайы ситэрингэ уонна Ойбон Куолэ ферматтар производствений блок оҥо- ҕуруугар 30 бастык болуотри- ннык үлэлээтэ.

И. СЛЕПЦОВ.

Ч уураһы 1 й-дээл аһыс ки- лаастаах оскулатиттан 125 үөрэнээһин «Якутхозстрой» ТМУ-гар субуотунньукка та- ынаахтара.

ССТА.

К омунистическай субуотун- ньукка Салам отделение- ыттан 480 киһи кыттыһыы ыһааһа. Киһилэр үрдүк таһа- арыллаах үлэ коллорун көрдө- рөн барыта 1440 солк. онус па- тилетка фондустар киллэриһтэ- рэ.

Киһилэр саага тутуулар том- туора дьыһыт хананнааһыма- тара, нилорана таһыгар мун- ьуулаһуут тутуу маһын тоһоһу ыраастахтара иһээһинэ улаастык производствений тэрилтэтин бө- рөдүктээһини ыһаахтара.

Р. САВВИН.

ИТЭБЭСТЭРИ ТУОРАТЫЫГА ТУҢААЙАН

Карл Маркс патныан сөхкөз Мусулдайдагы отделементын коммунистар быйлаарын уонгай мунуахтарыгар СССР XXV съезин түмүктэрин уонна партиянай таарита соруустарын дүүдүлүбэллэринэр сүүрүн бөлөбөмүдөрүн тириээн тууар хаһаайыстыбанынай үлүстэр—общественнай сүүбү кыстатын, саастык хаһаыга бөлөмүдүн үлүстэбэтирэн түһэйдилэр.

Мунхаадаа бэлтгэлтийнхний кур-
дук, манна сүрбү кыстарар, ынах-
тан үзүү ылымыга, ычтар сүрбүрүү
гөсөлүтүүгө бодон ытагастар баал-
лар. Мугудайлар бөрөөну итингэ
сөмхөз үтүс отделеишларыттан
хаалаан ийэлэр. Ол курдук, кыс-
тык аяныч алта ийиатар бипр бө-
рөөн ийиалыннын орто улаатынга
баара эрэ 61 килограмга үзгөсө-
тэ. Бу кордорүү ий ийиы хуна-
рын оннуугар, төттөрү, нымтаан
ийэр: олунныуга кие бинердин бө-
рөөн орто улаатынга 19 кг тап-
нэснет буюларына, кулун тутар-
га баара-сүөгө 8 кг эрэ буюла.
Бу, билэн турар, ычтар сүрбүрүү
көрүүгэ-хырайымыга, алатынга үзгө-
сөтөгэ сүрбүттан тахар.

Кытарых ынах аябегин, ынах
торообунэ хаалсабайдын бари ту-
рарын урдууэн бийил бу отделе-
ишга ынагы искусственнай бу
батын үчүтэй арайдик тэриэлэ
илик. Кулун тутар 12 күнүмэри
туругунаа баара-сүөгө 106 ынах
буюбатылыбыгыттан искусствен-
най сномэлэонинини 76-та эрэ
хыялыныт. Отделение салалтата
искусственнай сномэлэонинига со-
рөх фермаларга сиптөөх улаит-
тэри сүүмэрдик илик.

Сүрбүрүү корүү харааыны турул-
молтох. Ол охсүүуугар бийилэс
курдук ашдыктаах, атын да усу-
лүбүталаах кыстыгына ынах да,
ымы да сүрбү тунага сүөх олүү-
та кыялан нымтатылыбгата.

Отделениеда байыл мнах төрөөнүзө балачча эрдэ сараламгытын, кытарах мнахтары убуунук мур мнахтар балдарын үрүтүн үлэ төрөөнүнэ мөтөгүүтөл, Савска ынымыта бөлөмөнүн үлэ-лэ ситерилде индиктэс техника өрөнүөнө бөүтэс ыраах, синам бүүрдүгү индиктэсөн тарактааһын эинэ кансөтүнэ эрө сүлдүлэр.

Партийнай төрлэтэ үлэиттөри идейнэй нигэр үлэитгэр хэжэ нтэр-ростэр баалдар. Чубулан, сонхор-рабочайдарын экономической үө-рахтэрин адыс мөлхөхтүн тэ-рылалыт, бийыл туох да түмүгэ-сүөх хаалар кутталынмыт, ОСКН XXV съезин матурыбаалларын үөсөтин мантан хаалыт биризмэ-рэ ахыс тууларыллынарына сата-ама.

Партийнай мужьныхх тал зинт коммунистар тт. П. А. Оне-
нешнинов, А. В. Захаров, Н. Д.
Пермяков, П. Д. Перминов уо. д. а.
партийнай тэрилтэ үлэтигэр итти-
ник итэвэстэри мийан туран, оло-
ру тэоратынга кэжэ этинэри
онордуклар. Коммунистар тыа ха-
һайыстыбатын управленига,
сөхкөз салаалата яһаста тыа
халһайыстыбатан специалистарын
үлэлэри итэн-тогон дыһайба-
тарын, хойтуруоллаабаттары,
сөхкөз пэрткома социалистическай
куоталаһымы салайымга бия-
гин дааны нөтүмэхтүк сыһан-
наһарын принципиальной крити-
када тартылар.

Тэрээһин
мөлтөбүттэн

ЛЕСОУНИКТ бройуон илшин
оттук маймылан хаатм-
нар. Коллектив хас биирдин ра-
бочайын үлэнттэн оркуодалар,
тэригдэлэр, уонсой дьылэр.

[illegible]

Үзәһистәри идеяһи-политическай шигарта үлә ситатә суох мытыллар. Политическай үерәх курубуеуар баара әрә 3 запятвә мытылыныбт. Рабочайдар орголуругар аһан иһәр сонуннары, үлә түмүктәрин билиһиниләри, боспазәләри өгөрүү, ләцияләре азмы садох.

Холтуруул, ирдэбнэ малгоут-
тан ордук маһы нэрдэчиглээр
үгүстүк үлэ күнүн көтүүдээрэ,
арыгылаабыннара таһаарылалар.
Итиилэр түмүктэрингэр коллентин
бинир төстө сүөх үлэшинн. Ой кур-
дук, ааспыт нятылэтка соруудах-
рын өссө сэтнннн 5 күнүгэр то-
дорон үлээг үрдүк көрдөрүүнү
ситсэнт буоллагына, бородуу-
суйаны батырыа тохсунньуттаа.

ры бидэнийн 98,2, олуун-утаар-
ны 12,3 бэрлэлийн голдортон
хэмжээтэй ажлааг эхлүүлсний
хэрвэ. Нэвээх бородуусуудыг он-
дууруу бэлтгэхийн талын
байдал бастайн кварталта 98 бэр-
лэлийн арга оролдо. Бородуу-
суудыг батарны асаргаг сэлдэг
нүхнийг эхлээд сүүлчээр,

Көрсөтүүгө таял этностчулар кы-
нанынары-сайынынары тымча
мас жордоочулар ошорор усуулу-
булардын түпсарынага ойубай
болушотолоруу уурдулар. Кыш-
ларга булалары, дыйалары сана-
дына тутарга, дыйаланы бысара
ошон ирбамынт мас санаааа
дээй буолуутун хаачыйарга,
техника күүнүн жунутуурдуу ту-
ланан кинестро тааныага соруш-
тары түбөөрдүлөр.

Партийнай муниых парти
XXV съезэ туруорбук сорукары
оноххо килдэрингэ тэрийтэ үлэ
тин туһасарга туһаайан уураах
ылыһа.

Н. ЭВЕРСТОВ

ХАҢЫАТ РАБСЕЛЬКОРДАРЫН ОРОЙУОННААҢЫ СЛЕТА

Бу даял муус устар 13 күнүстөр рабачай уонун сел-сий корреспонденттар оройуоннаады IV слеттара буолун ааста. Слетка «СССР XXV съездин матырыйалларын пропагандалааһынга, съезд уураахтарын олоххо кыһаларынга оройуоннаады каймаат, кини актыдын сорукуларын түбүндө» документааты «Сага олох» каймаат редакторы А. Е. Чичигинаров оһордо.

Дәхыллат сүниһүкән кәһ-
сәһингә тыйл этәндәр: Д. Н.

Гаврильева — 13 №-дэх профессиональнй-техническй училище, преподавател, В. Г. Игнатьев — райПО раб-чайн, Н. И. Кандицкий — райсовет исполкомун культу-рада отделын сабнадистей, П. Н. Дьяков — Су-буруускй латынн совхоз раб-чайн, Н. С. Окоёмов — «Сага олох» хаймат редак-цийн сурунна, мессабай улсэд отделын сабнадистей, Н. П. Тарасов — Карл Маркс латынн совхоз ылаабынай эконодйна, Н. Д. Бараш-

Ков — олохтоох радионал
бизмүлэри тэрийэ эччэи,
ССРС Журналистарын сою-
буун алын сүрүөх тэрийлэ-
тин секретара.

— Саят ұлалтыр ОСКП рай-
комун басталы секретары
И. П. Листиков катталыны
малы уюнна калыбат, кини
райселькордарын кинилери-
гер турар сорукарта кини-
шик тохтоон тал эити,

След выттылаахтара оройуон баяс рабочай уонна сельскай корреспонденнарыгар туһаайан ынырыа ылыммылар.

**Пятилетка летопись суруйууга—бэйэбит
достойнай кылааппытын!**

Рабселькордар !V слеттарын кыттылаахтарын
Ы Н Ы Р Ы Ы Т А

Бизнес, оройгон рибонай дунна сельский пор-
рессомондир, байлонт IV элементтер ирелли
олонор, СССР XXV съезин доторыааларын
протастааилалыкына, сьед ууруктарын ала-
ко килгилгиле соруктарым туурган бизин
изалаттык.

Советский народ коллудистар диктисий партизанын XXV едийн исторический гурвалгарик — коммунистический тулуу баярагд промолонгийн — олооо килдигеэ суукар орн катбуллуукар турун, Народ тахаймистийн бари салаларыгд промолонство кайдуу-гир гудогини, улз омордуготун үүнэрини доник халчистийнги егсегсегеэ мидүрүн-нор шиги, истиг кхалыгсгари тухаймистийн. Бидий оройонмуг үдэйн доник эми, оирн килдигеэ ботикс сордугсгари ситиймилд-сик толорор ийи социалистический эдбэст-мистийнги мидийн турон, кроталаны зин-мистийн кхалыгсгаригд да үрдүгтүг курончи катбуллуу.

XXV саяан үрдүн грифонгынгийн ССНН КН Генералын секретага табиган Т. Н. Брежнев ахуйнхны, нууны уонна алыгтары сайдыгыгээр, обьектсыйны өлөхтө бүтүмнүүтүгээр, масса-рай информатика уонна приватизаа средствала-рын сайдыгыгээр өссө өрдүк улааһынхын чор-бөгөн бэлэстээтэ. Ити үрдүн сыананыммак бийигэ бачаар араллаах нэхэлэйиоччүлүр — рабочай уонна сельскэй корреспонденттар, аны-кым туттар толору быраантаскыт. Ити үрдү-сүккөбүн элбэхтэ эбээһинистикт. Оку илээтэ-тэ толору түһүгэр Эбээһини, оройоннотуу

партийный гарнизон доблестной армией. «Сила
этого» — таковы рабочий день сельской коррек-
ционницы, борьба с преступностью, таковы
улицы и все антинаркозные мероприятия в
нашем городе.

[illegible][illegible]

Чүйнө, күндү табаарыстар, ССРК XXV съездин магырыбайдаларын кизиктирген промдогойдаларымыз, сизди уурдатырын болотко килериниз, ондон оройуолмурт омур алгычкатарымызго дайын сурдуулаа байырт дустойдай келеринизди килериниз!

„Онус пятилеткаға тая хаһаайыс-
тыбатыгар 100 тыһыынча экскавато-
ры оғорон биэрэргә . . . “

„1976—1980 сс. ССРС норуотун хаһаа-
ныстыбатын сайыынарыы сүрүн туһаа-
йымдарыттан“

ЭСТОНИСКОЙ ССР, СССР
XXV съезни уураахтары СССР,
50 сылыи аатынан Таллин-
нады экваторидай завод
поллективатар үзбү сага
ора көтөүдүлүүнү үзкөтө-
дөр.

Предприятия үлэһиттэрэ бородуусууһаны өтөрлөк таһаарыны улаатыннарарга, өйрүгт хайаһыһыгыта мөһүмүтүнэй дөхүмүсүгэ мааһыһыттын тэһүрү хайчыһырга ыһаһыһаллар. Тренинговнай эһэсэһиттэрэ – ЭТН-2024 дөһүрүкүдөһиттэр таһаар эһиһэһэһэ сүрдүрү сабыһаһаһэ дөһүрүкү ыһаһыһыттын куурдууһа туттуһаһаллар.

Сил сэлэгтүүгийн газар, бичлэгийн тахьнаа 5 эхснэвтэ-
рыг ороон тахьарда уушн
БАМ тутаахчээрэгэр ба-
рлахтаа эхснэвтэ орд рь
бодьдоон ошннэ бүтэрд.

Тохсус нигилдэгдэнэ сүт-
лүүлэхтик толорбууги ийни
уонна үрдүк өгөрүмтүөлэх
массынвалары өгөрүүнү бы-
һылалбатын ийни предприя-
тие Уаз Кыһын Знамята ор-
досунан парараадаланна.

Үзбэ сымэнт: дренажнай экскаватордары таватарга бэ-
лэмизэни.

Актарар сийлэмж (хагз
тэй-уна): эдсэрдэр Юри
Тихомиров, Мати Янсаду
Владимир Носко, Олег Три
фонов, Владимир Подутович
Олег Смирнов. Бу биригээд
нохыгчтар бачынан п. а. р.
бастахынан өмөөрүт.

ССТА фотохрониката.

УДАРНЫМ ТРУДОМ ОТВЕТИ
НА НАГРАДУ РОДИНЫ

„ЛЕНИН. ТИЪ ЭХ ПОДПОЛЪЕ“

МОСКВА. ССТА көрр: «Ленин. Тийэх подполье» дигэн сага фильм 1917 сыл күнүгүтэр Петроградка буолбут сөбүлөннүккөххөс Россияҥа павиннэри кэми көрдөрөр. Ити тыҥааһыннаах күнүгүргэ революция сирдытэ М. В. Фоданова квартиранытар саҥа сымдыан үлөлээбитэ. Владимир Ильич көмөлөөһөччүлэриттэн биэр саамай чугастара көг күннот М. В. Фоданова сирдыт өлөгүн туһунан көпөһиэр, онуоха өччотөбү нэм быһылыттынмайгытын амыта сибидии былыһыннэргэ.

Научнай-популярнай уолла үөрэтэр фильмнэр Кини студиялары
тар ойчуллубут хартыына Бүтүн Союзтаагы украинча тахсыада.

Учүгэй дьон туһунан кэпсимибиг

БОЧУОТТААХ СЫНЬАЛАҤҔА АТААРДЫЛАР

Киллэтин олохтоохторо олох оччутуу ардактарынан үлэни ытыары дождордоспут, үлэттэн дьоллорун булбут кэргэниин Потановтары боочуоттаах сынньалаҥҥа атаардылар. Ити түгэйдэ анаммыт үөрүүлэх минитигэ үлэ ветераннарын олохторун суолун Сүбүрүүскай аатынан совхоз Кытаахтарга отделенийн управлюющай Е. Д. Новгородов сынниин сүлүттэ.

Иван Аверкиевич уон түөрт саастаах сылдыан колхоз бааһынагыгар суһаанан сир тирээ тахсыбыта, Онтон ыла ханнык да үлэбэ анаммыт сынниин итин толлон турбакка, 41 сыл устата колхозум, кэниинтэ совхозум туһа дьин, ону туохтаагар да үрдүктүк тутан, ис сүрөөттөн кыһанан-мүбүнэн кэллэ, Управлюющай бөбөтинин этинтин: «Иван Аверкиевич—үлэ дьиннээх инициаторо, үтүөкэннээх мастара»,— дьин тылларынан түмүктэтэ.

Онтон Мария Петровна уон сэттэ саастаахтыан колхозка, кэниинтэ совхозка үксүн маанылыктынан үлэлээбитэ, хаста да Боочуотнай троллейбарынан, надародалаахтыа, үтүктүк бириэмэһэлээннэ.

Потановтар тохусуу пятилетка сылларыгар сүөһү минитигэр төрдө буолан үлэлээтилэр. Ити устатыгар 3194 ыччат сүөһүнү көрөн-истэн сай устатыгар биридн бөбөлөрө ортотунан 94-түү ит эбиллэлэрин ситиспиттэрэ. Уоллара Аверкий, кыыстары Мария үтүөкөн сүөсүһүттэр буолулар. Ити туһунан мустубут дьоннорго совхоз рабочайа И. М. Нестерова, пенсионер И. П. Макаров кэпсэттилэр.

Профсоюз мөстөмүөн председателэ И. П. Собакин Иван Аверкиевичка уонна Мария Петровнага пенсионнай киникисэлэри, эвэрлэ сүрүктэри, сыаналаах бөлөхтэри туттарда.

Түмүгэр кэргэниин пенсионердар дьонноругар-сэргэлэригэр махтанан тураннар, кэлэр да өттүгэр уопсай дьыалада күөспүт-кыахпыт тийгэринэн үлэлээхпит дьин мустубут дьону, отделение салаалатын эрэннэрдилэр.

В. ЛАЗАРЕВ.

Якутскайга буолан аастыт тыа сирин дуобатчыттарын Россиятаады Кини Советын полуфиналыгар инкис турга Гроссмейстер Агафонову ытта түбэспитим. Бу сонньоммут партия дуобаты таптааччылар бол-омтолорун маанайгы хаамылартан ылымта. Кэлин республика бары хаймааттарыгар үгүстүк бэлнэтэммитэ да, партия ис хоһоонго сийилин ырытыллан көрдөрүлэ илик. Ошон оройуонум дуобаты таптааччыларыгар бу сонньуу хаамытын биллэриннэрбим.

И. Пинигин. — В. Агафонов, (Чурапчы) (Москва)

«Тычок»

1. с3-а4	3ф-жЕ5
2. б4-с5	а6-в4
3. Е3-с5	д6-в4
4. а3-с5	Же7-3ф6
5. в2-с3	Е7-в6?

Ленинград мастара Павел Святый туттубут атастаһыта. Биир кэмгэ бу былаан теоретиктар даҕаны, практиклар даҕаны күнүг сэнээрилэрин ыла сылдыбыта. Ол эрэри кэлин б8 дуобат сонньууга тахсара уустук буолууһук дьиннэр

«чуумпурбуттара».

8. с5:Е7 3ф8-б6;

7. ЖЕ3-в4.

Мин бу балаһыаньыада сонньоммут хас да партияны көр-бүтүм эрэри, ким да маанык былаанга талбытыгар түбөспэ тэбим.

7. ЖЕ5-3ф4

Ити күбэллэн кэрнэтэ хаамым.

Агынык гүлөр түбэлтэтигэр

ньууну судургутутар тына, атастаһарым саамай соп. Ол кыаһа сатын олоһор утарыла-нааччылар ханнык эрэ охсуу-ну хайаан да оңоруохтаах. Кырдыга, этюднай сонньууга Агафонов сөччө-бачча чаарыл-хайа суоҕа эмнэ учуоттааһыта.

11... б6-а4; 12. б2-с3 в4-б2;

13. с1:Е7 б8-а6; 14. ЖЕ1-3ф2

в8-с7. 15. аф2-Е3 с7-б6;

СПОРТ

ГРОССМЕЙСТЕР ХАЙДАХ „БҮДҮРҮЙБҮТЭЙ“

8:ф2-ЖЕ3, хаамым куттал-лаах. 8. 3ф2-ЖЕ3 в8-ЖЕ7; 9. ЖЕ3:Е5 д6:3ф4. Икки дуобаты атастаһым сонньууну судургутутан, үрүгүнэртэ инкис цитивады биэрнэ этэ, 10. с3-д4 с7-д6.

Бу балаһыаньыада мин кыһалар суолу көрдөһөн уһундук олоһобутум да, партия сонньоно турар кэмгэр, ону кыһан то-булбатаарым. Кэлин ырытын түмүгэр 11. б2-с3! в8-с5; 12. б4-в6: а7:с5; 13. с3-б4! с5:Е3; 14. Е1-3ф2! кэнииттөн харалаахар тэҥнээр суоллара ханан да баара көстүбөт.

11. б4-с5...

Күрөхтөннэ утарылаһааччы стилин, характерын уонна эйнигин утары туох сыаллааһын билли улахан оруолу сонньуур. Бу сырыыга утарылаһааччы Владимир Петрович Агафонов — гроссмейстер, Кини сытыы стиллээх дуобатчыт. Ол инин сонньууну уустугурда сатааччы Онтон иһа-таһа биллэ-бэт, позиционный сыаналааһа олоһурбат, агардас ыраады суоттааһынга тирээдирэр позиция тарыстааһына, кини «ууга сылдыар балык». Ошон мин кыайымга тирээдэр чуолкай былааны булбакка, сон-

16. Е3-аф4! а7-в6; 17. а1-в2... Харалар балаһыаньыалара олус ырахан буолан таһыста.

Гроссмейстер бу позицияны адыас тэҥ курдук санаабыт этэ (диаграмманы көр).

17... в6-а5? Көрдөхкө оччо айыпта суох хаамым оңорул-дубут эрэри ити сүүйтэрэр. Агафонов сонньуу кэнииттэн ырытымга 17... д6-с5 тэҥнэ-лэр этэ дьибэтэ, Ол гынак ба-ран кэниини анализка, Диринг аһоҕараһын сөбүдүссэһэ Г. Т. Кузьмин көмөтүнэн, ити да хаамы абыраабата итэҕэтип-лээхтин дакаастаммыта. Ол маанык: 18. в2-ЖЕ3! с5-б4; 19. Е1-3ф2! в6-с5; 20. Ф2-Е3 б4-аф2 ЖЕ3:Е1 оңтон тэҥнэ-ринин сүөс-сөбөтөх суолунан булулар; 17... аф6-Е5; 18. в4-ЖЕ5 Е5:ЖЕ3; 19. в2:аф4 в6-с5! 20. в2-с3 с5-в4! (20... ЖЕ7-аф6 атастаһым сүүйтэ-рэр). 21. с3:а5 в6-с5; 22. е1-аф2 с5-б4; 23. а5-в6 в4-с3; 24. в6-с7 с3-а2; 25. аф2-Е3 б2-Е1; 26. с7-б8 Е1-ЖЕ3 тэҥ-нэһин.

18. в2-с3! в6-с5; 19. б2-ЖЕ3 с5-б4; 20. с3:Е5 аф6:б4; 21. аф4-Е5! б4:аф6; 22. ЖЕ3-аф4...

Дээ ити сиртнэбэ гроссмей-стер былааныгар киирбэтэх.

22... а5-в4; 23. Е1-Б2 аф6-Е5; 24. аф4:б6 же7-аф6; 25. в6-с7 аф6-Е5; с7-б8 Е5-б4; 27. б2-Е3! б4:аф2; 28. в4-ЖЕ5 уонна харалаахтар бэрим-миттэрэ.

Теоретическай да, практиче-ский да өттүнэн сыаналаах пар-тия.

И. ПИНГИН,
дуобанка ССРС
спордун мастара.

● БЫҤАЛАН

Ким да орпокко туруммута

Барт кыраттан саҕаламмыта. Романов, П. Макаров, С. Попов, Д. Ферма хотонугар холбуу тутул-лубут эби аһылыгы бөлөмнүр дьыбэ итирэн баран киирэн уту-йа салынт эдэр иһи Егор Нов-городов уһуктан табахтаабыта, уоттаах бөһүрүөсөтүн истээнэ быһаһыгар кыбыта аспыта уонна дьылээбитэ.

Икки чаас буолан баран ма-ныксыт А. Н. Ноговицина 250-ча ынах, 50-ча шырды турар хотонго умайан эрэри көрбүтэ. Кини уонна рабочай И. К. Макаров, учуутал П. Н. Калачов түрүбүө-түн тардыытара, пожарнай де-пода биллэрбэттэрэ.

Сотору умайа турар хотонго алһанан, түнгүтүнэн киирэн, туо-ла түспүт дьон сүөһүлэри была-рын быһа-быһа таһырдыа таһа-рҕан барыттарэ.

Өр буолбата, оройуон кэниит-төн пожарниктар А. Дорофеев, Н.

П. ЛЕВЕДЕВ,
П. ДЬАКОНОВ.

Сылда.

Редитор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Суолу харыстыахха, оңоруоһа

РСФСР Министрдарын Советэ бигэрэппит «Суолу уонна кини искусствнай оҥоһуктарын харыстааһын быраа-былаларыгар» күбүн, саас, суол алдыанар кэмгэр, улахан ардактарга уонна өлөр кэниилэригэр тутта буор суол-ларга суолу алдытар техника, тийилинтээх трактордар, иҥи-бөккө сылдыарга анал оҥоһуу-лаах автомашиналар эҥи сылдыа суохтаахтарын туһу-нан этилэр. Ити кэмгэ кини-лэр суол тас өттүнэн эбэтэр атын быстах суолларынан айанныахтаахтар. Улахан бол-омто суол бөлөхтөрүн харыс-тааһынга уурулар. Кинилэ-ри алдыатык-кээһэтиги кытаа-нахтык сэмэлэннэхтээх.

Биһиги оройуонга ити ба-раабылаары кэниин түмү-гэр суоллары, суол бөлөхтөрүн алдыатын түбэлтэлэр тахсал-лар.

Саас, күбүн, суол алдыанар кэмгэр, быстах бириэмэҕэ автотранспорт ырытытын тох-тотор туһунан райсовет испол-комун быһаарымыта тахсар. Ону сорох совхозтар, предприятие-лар уонна төрүттэлэр сала-йааччылары, механизатордара тутуспаттар. Иадылар таһа-растарын эрдэттэн былааннаан таһан бүтөрөр дьаһаллары ыл-бакка гына баран, суол са-былдыбыт кэнигэр көңүллэтэ сатыллар. Сорохтор кистээн айыаннааччылар. Холбур, бы-дырыын саас райПО бырабы-лыаньыта Мындаарайыттан тахсыахтаах таһаары та-һыгы кэнигэһа суох сыл-дыар биһе «Урален» автомоби-налары ыппыта. Онукалара Чурапчы—Мындаарай суо-лун туох да заттаах сылды-баг гына алдыаһыттарэ.

Иҥиригэ суох сылдыар оҥо-һуулаах массымналар суолу агардас биридэ барымаарыгар кини хомойуон курдук алды-тааччылар. Ону көннөрүүтэ үтүмөн үп, күн-дыал барар.

Суол бөлөхтөрүн алдыатын, төттөрү эрентин, тууран ылаа бырааһын кэбиһин үгүс. Ма-нык көрбүт барыта бөлөхүх тустаах.

Саха АССР Министрдарын Советэ, РСФСР Верховнай Со-ветын Президиумун бу дьыл тохсуньу 25 күнүгээри Бйа-дар олоһуран, 1976 сылга совхозтар, предприятиялар уон-на төрүттэлэр суол үлэтигэр кыттан көмөнү оңорууларын кэһэйин 12530,2 тыһ. солк. быста. Итинэн сибэстээн ки-нилэр салайааччылары суолу оңорууну бөлөхтөрүн сылаа-бы производственной былаа-ныгар көрүнэллэригэр эбэ-ринэстэһинилэр. Ону бөлөхтөрүн күүстэринэн уонна хаһаайс-тыбаннай бөлөхтөһөһин ыле-матынан толоруохтаахтар. Де-көтүн ол кыайтарбат буола-дына, «Якутскдор» управ-лениега эбэтэр оройуоннаады суол төрүттэлэригэр араас оҥо-һуктары, оборудованиелары уларсан нөмөлөһүөхтээхтэр.

Суолу харыстааһынга уон-на оңорууга туһаайылыбыт уураахтар уонна быһаарымылар олоххо кииринилэрин народнай контуруол оройуоннаады ко-митета, минция уонна суол учаастагы үлэһиттэрэ конту-руоллуулар.

Суол учаастага совхозтары, предприятиялары уонна төрүк-төлөрү суол алдыанар кэмгэр иҥиригэ суох сылдыар оҥо-һуулаах автомашиналар ырыа-лары тохтотуулаууга дьин сэр-вэр.

П. БРЫЗГАЛОВ,
суол учаастагы начальнига.

Н. В. Гоголь аатынан Мосиватаады драматической театрга Леонид Моисеев пьесатынан спектакль премьерата буолла.

Спектакль научнай-технической революции дьон өйүгэр-санаа-тыгар сабыдыалым, тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ дьыалаба айымнылаахтын сыһыаннаһалларын көрдөрөр.

СНИМОНКА: спектакльтан сцена. Хаҥастан уга: Мариел Столбу-ха—артист Н. Алексеев, Столбуха—ССРС народнай артиһа Б. Чир-нов, Петровна—РСФСР үтүөлээх артистката Л. Гонина.

М. СТРОКОВ фотота. ССТА фотохрониката.

БИҤИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс уул, 12. ТЕЛЕФОНАРБЫТ: редактор — 91-395, отделлар — 91-495, уопсай — 91-505.